

Jaakobuse protoevangeelium

(Algteksti väljaanne: Hock 1991: 31-77)

Lastetu Joakim

1. 1. Kaheteistkümne Iisraeli suguharu lugude järgi elas kord väga jõukas mees nimega Joakim. Ja ta pakkus Issandale kahekordseid ohvriande, öeldes endamisi: “See osa minu küllusest on kogu rahvale ja see teine olgu minu lepitusvahend Issandale Jumalale andestuse saamiseks.”

2. Suur Issanda päev oli aga päralt jõudmas ja Iisraeli lapsed töid oma ohvriande.

Ja Ruubel astus talle vastu ning ütles: “Sulle pole lubatud oma ande tuua enne kui sa pole teinud Iisraeli soost järglast.”

3. Ja Joakim oli väga löödud ning läks välja Iisraeli kaheteistkümne suguharu kirjade juurde, öeldes enesele: “Uurin kaheteistkümne Iisraeli suguharu kirjadest järele, kas olen ainus Iisraelis, kes pole sigitanud järglast.” Ja ta uuris ja leidis, et kõik õiglased Iisraelis on saanud lapsi. Ja ta pidas meeles esiisa Aabrahami, sest tema viimastel päevadel oli Issand Jumal kinkinud talle poja Iisaku.

4. Ja Joakim kurvastas väga ning ei näidanud end oma naisele, vaid pagendas ennast kõrbesse, kuhu püstitas oma telgi ja paastus nelikümmend päeva ja ööd. Ta ütles enesele: “Mina, Joakim, ei lähe tagasi ei söögi ega joogi pärast, kuni Issand Jumal mind külastab. Palve saab olema minu toit ja minu jook.”

Lastetu Anna

2. 1. Nüüd nuttis tema naine kahte itku ja leinas kahte leina, lausudes: “Ma hakkan itkema oma lesepõlve pärast ja hakkan itkema oma lastetuse pärast.”

2. Lähenes suur Issanda päev ja tema teenijanna Juthine ütles talle: “Kui kaua veel alandad sa oma hinge? Vaata, suur Issanda päev on kätte jõudnud ja sa ei tohiks

kurvastada. Sa võta parem see peakate, mille töödejuhatajanna mulle andis, ent mulle on see keelatud, sest olen sinu orjatar ja see kannab kuninglikku tunnust.”

3. Ja Anna ütles: “Mine ära minu juurest! Ma ei tee seda. Issand Jumal on mind kohutavalt alandanud. Võib-olla on kelm selle sulle andnud ja sina tulid mind oma patus osaliseks tegema!” Ja orjatar Juthine vastas: “Kas peaksin needma sind, sest sa ei pannud minu juttu tähele? Issand Jumal sulges sinu emaka, nii et sa ei saa Iisraelile lapsi anda.”

4. Ja Anna kannatas väga. Ta kiskus seljast oma leinarõivad, pesi puhtaks pea ja pani selga oma pruudikleidi. Siis, keset pärastrõunat läks ta alla oma aeda jalutama. Ta silmas loorberipuud ning istus selle alla maha. Pärast hingetõmbeaega palvetas ta Issanda poole, öeldes: “Oo, minu esivanemate Jumal, õnnista mind ja kuula mu palvet, nõnda nagu sa õnnistasid meie ema Saarat ja kinkisid talle poja Iisaku.”

Anna itkeb

3. 1. Ja Anna vaatas üksisilmi taevasse ja nägi varblasepesa loorberipuus. Ja sedamaid puhkes ta nutma, öeldes enesele: “Häda mulle! Kes mind sünnitas? Missugune emakoda on mind kandnud? Et ma sündisin neetuna Iisraeli laste silmis. Ja mind on häbimärgistatud, narritud ja pagendatud minu Issanda Jumala kojast.”

2. “Häda mulle! Kelle moodi ma olen? Ma pole nagu linnud taevas, sest isegi taevalinnud on viljakad su silmade ees, oo Issand!”

“Häda mulle! Kelle moodi ma olen? Ma pole nagu kariloomad, sest isegi pudulõjused sigivad su silmade ees, oo Issand!”

“Häda mulle! Kelle moodi ma olen? Ma pole nagu maailma metselajad, sest isegi metsloomad paljunevad su silmade ees, oo Issand!”

3. “Häda mulle! Kelle moodi ma olen? Ma pole nagu need veekogud, sest isegi need veed on viljakandvad su silmade ees, oo Issand!”
“Häda mulle! Kelle moodi ma olen? Ma pole nagu see maa, sest isegi maa kannab hooaegadel vilja ja õnnistab sind, oo Issand!”

Anna nägemus

4. 1. Ja vaata, Issanda saadik ilmus tema ette ning lausus: “Anna, Anna, Issand Jumal on sinu palveid kuulda võtnud. Sa jääd rasedaks ja sünnitad lapse ja temast hakatakse rääkima kõikjal maailmas.” Ja Anna ütles: “Ükskõik, kas toon ilmale poja või tütre, kui Issand Jumal elab, ma toon ta kingituseks Issandale, minu Jumalale ja ta teenib teda kõikidel oma elupäevadel.”

2. Ja vaata, kaks inglit tulid talle teatama: “Vaata, sinu mees Joakim on saabumas koos oma karjaga. Nimelt laskusid Issanda inglid alla Joakimi juurde ja ütlesid talle: “Joakim, Joakim, Issand Jumal on sinu palvet kuulnud. Tule sealt alla! Vaata, sinu naine Anna on lapseootele jäänud!”

3. Ning otsejoones läks Joakim alla ja kutsus kokku oma karjused, käskides neid: “Tooge mulle kümme veatut ja laitmatut lammast Issanda Jumala jaoks! Lisaks tooge mulle kaksteist õrna vasikat, ja kaksteist vasikat saavad preestritele ja vanematekogule. Ning sada kitse, sada kitse saavad kogu rahva jaoks.”

4. Ja vaata, Joakim tuli oma karjaga, kui Anna värava juures seisis. Anna märkas Joakimi koos karjaga lähenemas koos ning tormas otsejoones tema juurde ja riputas end mehele kaela, öeldes: “Nüüd ma tean, et Issand Jumal on mind hiiglamoodi õnnistanud. Tõepoolest, see lesknaine pole enam lesk ja näe, lastetu üsk on käima peale jäänud!” Ja Joakim puhkas esimest päeva oma kodus.

Maarja sünd

5. 1. Järgmisel päeval oma kingitusi ette kandes mõtles ta endamisi: „Kui Issand Jumal on mind tõesti soosinud, teeb preestri laubaehet selle mulle ilmsiks.” Ja Joakim pakkus oma kingitusi ja pööras tähelepanu preestri laubaehetele, kuni ta astus üles Issanda ohvrialtari juurde ning ei näinud selles pattu. Ja Joakim ütles: „Nüüd ma tean, et Issand Jumal on mulle armuline olnud ja andestanud mulle kõik minu patud. Ja ta tuli Issanda templist õigeksmõistetuna alla ning läks oma majja.

2. Anna rasedus jõudis lõpule ja üheksandal kuul ta sünnitas. Ja ta sõnas ämmaemandale: „Kelle ma ilmale tõin, kas poisi või tüdruk?” Ja ämmaemand vastas: „See on tüdruk.” Ja Anna ütles: „Sel päeval on mu hingele au antud.” Siis pani abiline lapse sängi. Kui määratud päevad said täis, puhastas Anna end verevoolusest. Ja ta andis lapsele rinda ning pani talle nimeks Maarja.

Maarja esimene sünnipäev

6. 1. Päev päeva järel kasvas laps tugevamaks. Kui ta oli kuuekuune, aetas ema ta maa peale, et proovida, kas laps suudab juba seista. Ta kõndis seitse sammu ja läks oma ema rüppe. Siis tõstis ema ta üles ja ütles: „Kui elab Issand, minu Jumal, ei astu sa enam sellel pinnal, kuni juhatan su Issanda templisse.” Ja ta tegi oma magamistoast pühamu ning ei lasknud midagi labast ega rüvedat lapsele ligi. Ja ta laskis kutsuda kohale heebrealaste rikkumata tütreid ning need lahutasid tema meelt.

2. Jõudis kätte lapse esimene sünnipäev ja Joakim korraldas suure pidusöögi. Ta kutsus kokku ülempreestrid, õpetlased ja vanematekogu ning terve Iisraeli rahva. Joakim tõi lapse preestrite ette ja nad õnnistasid teda, lausudes: „Meie esiisade Issand, õnnista seda last ja anna talle nimi, mida hüütakse läbi kõikide põlvkondade igavesti.”

Ja terve rahvas ütles: „Saagu nii! Aamen.” Ja ta esitles last ülempreestritele ja nad õnnistasid teda sõnadega: „Taevane Issand kõrges, vaata selle lapse järele ja õnnista teda ülima kiitusega, mida keegi ületada ei saa!” Siis tassis lapse ema ta üles magamiskambri pühamusse ning andis lapsele rinda. Ja Anna lõi laulu Issandale Jumalale, alustades:

„Ma laulan püha laulu Issandale, oma Jumalale, sest ta on tulnud mu juurde ja võtnud minu pealt ära mu vaenlaste teotused. Ja Issand, mu Jumal on andnud mulle oma õigluse vilja, üheainsa, ent mitmekülgse tema silme ees.

Kes kuulutab Ruubeli poegadele, et Anna imetab last?

Kuulake, kuulake, teie, kaksteist Iisraeli suguharu: Anna toidab rinnalast!

Ja Anna pani ta magamiskambri pühamusse puhkama. Siis läks ta välja ja võõrustas oma külalisi. Kui pidusöök lõppes, läksid nad lustlikult alla ja kiitsid Iisraeli Jumalat.

Maarja templis

7. 1. Möödus mitmeid kuid. Kui laps sai kaheaastaseks, pani Joakim ette: „Viime ta üles Issanda templisse, et pidada kinni lubadusest, mille oleme andnud, muidu saadab Issand meile karistuse ja me kingitus osutub kõlbmatuks.” Kuid Anna teatas: „Ootame parem, kuni ta saab kolmeaastaseks, et laps ei jääks oma isa ja ema taga nõudma.” Ja Joakim nõustus: „Ootame.”

2. Kui laps sai kolmeseks, siis ütles Joakim: „Kutsume kohale heebrealaste täiuslikult puhtad tütrede. Ja võtku igaüks neist ühe tõrviku ja hoidku seda põlemas, siis ei pööra laps ümber ja ta süda pole kütkestatud millestki, mis jääb väljapoole Issanda templit.” Ja just nõnda nad toimisid, kuni jõudsid üles Issanda templisse. Ja preester tervitas teda ja suudles ja õnnistas last ning teatas: „Issand Jumal on sinu nime kõigi põlvede seas suureks teinud. Sinus toob Issand viimastel päevadel nähtavale lunastuse Iisraeli poegadele.”

3. Ja ta pani lapse altari kolmandale astmele istuma ja Issand Jumal heitis armu lapse peale. Ja ta tantsis oma jalakestel ja terve Iisraeli maja armastas teda.

Maarja 12-aastasena

8. 1. Ja tema vanemad laskusid templist alla imetledes, kiites ja ülistades Issandat Jumalat, sest laps ei vaadanud nende poole tagasi. Aga Maarjat toideti Issanda templis otsekui tuvi ja ta võttis vastu suutäisi taevase sõnumitooja käest.

2. Kui ta sai kaheteistkümneks, toimus preestrite nõukogu ja nad arutasid: „Vaadake, Maarja on saanud Issanda templis kaheteistkümne aastaseks. Mida me temaga nüüd siis teeme, et ta ei rüvetaks Issanda, meie Jumala pühamut?” Ja nad ütlesid ülempreestrile: „Sina seisad Issanda altari juures. Mine sisse ja palveta tema pärast. Ja mida iganes Issand Jumal sulle avaldab, seda me teeme.”

3. Ja vaata, ülempreester võttis kaheteistkümne kellukesega rüü, sisenes pühamast pühamasse ning palvetas tema nimel. Ja vaata, Issanda ingel ilmus tema ette ja ütles: „Sakarias, Sakarias, mine välja ja korja rahva seast kokku leskmehed ning igaüks kandku kaasas saua. Ja sellele, kellele Issand Jumal tunnusmärki näitab, saab naine. Sõnumitoojad rändasid kõikjale Juudamaa ümbruskonda. Ja hüüdis Issanda pasun, ja vaata, kõik lesed tulid joostes.

Joosep võtab Maarja vastu

9. 1. Aga ka Joosep viskas oma puusepakirve maha ja läks nende kohtumisele. Kui nad olid kokku kogunenud, läksid nad ülempreestri juurde ja võtsid oma sauad kaasa. Ülempreester korjas kepid kokku, sisenes templisse ja palvetas. Kui ta oli oma palve lõpetanud, võttis ta sauad, läks välja ning andis need meestele tagasi. Aga nende peal ei olnud märki. Viimase saua sai Joosep. Ja vaata, üks tuvi tuli sauast välja ja seadis end

Joosepi pea peale istuma. Ja ülempreester ütles: „Joosep, Joosep, sa oled välja valitud võtmaks Issanda neitsi oma hoole alla.”

2. Aga Joosep vaidles vastu: „Mul on juba poegi ja olen vana mees, tema on aga noor naine. Kardan, et sel juhul saan Iisraeli laste naerualuseks.” Ja ülempreester vastas: „Joosep, karda Issandat, oma Jumalat ja pea meeles, mida tegi Jumal Daatanile, Abiramile ja Koorele, kuidas maa avas oma päratuma suu ja kõik neelati alla nende vastuhaku pärast. Ja nüüd vaata ette, Joosep, et seesama ei juhtuks sinu kodus.” Ja seda peljates võttis ta naise oma hoole alla. Ja ta ütles talle: „Maarja, ma võtsin su vastu Issanda templist. Ja nüüd jätan ma su oma koju. Ma lahkun, et ehitada hooneid, aga tulen sinu juurde tagasi. Issand valvab su üle.”

Neitsid ja templi eesriie

10. 1. Toimus preestrite nõukogu, kus räägiti: „Teeme Issanda templile eesriide.” Ja ülempreester ütles: „Kutsuge kokku puutumata neitsid Taaveti suguharust.” Ja teenijad lahkusid ja otsisid ning leidsid seitse neitsit. Ja ülempreester mäletas Maarjat, et nimelt tema oli samuti Taaveti soost ning puhas Jumala silmis. Ja teenijad läksid ja töid ta kohale.

2. Ja nad juhatasid neitsid Issanda templisse. Ja ülempreester ütles: „Heitke mulle liisku, kes hakkab keerutama kulda, kes asbesti, kes valget lina, kes siidi, kes hüatsintsinist, kes tulipunast ja kes ehedat purpurset lõnga.”

27 Ja Maarjale langesid purpursed ja tulipunased lõngad. Ja ta võttis need ühes ning läks oma koju. Nüüd juhtus, et neil päevil jäi Sakarias tummaks ja tema asemikuks sai Saamuel, kuni Sakarias jälle rääkida sai. Maarja võttis tulipunase lõnga ja hakkas seda ketrama.

Maarja nägemus

11. 1. Ja ta võttis veekannu ja läks välja seda veega täitma. Ja vaata, üks hääl ütles talle: „Ole tervitatud, sa, armuleidnu! Issand on sinuga. Oled õnnistatud naiste seas.”

29 Ja Maarja vaatas ringi, paremale ja vasakule, et mõista, kust poolt see hääl tulla võis. Ja ta heitus ning läks ära oma koju. Ta pani kannu käest, võttis purpurse lõnga, istus oma toolile ja hakkas lõnga tõmbama.

2. Ja vaata, ingel seisis tema palge ees ja ütles: „Ära karda, Maarja! Oled leidnud armu kõikide Isanda silme ees. Sa jääd lapseootele tema sõna läbi.”

Kui Maarja seda kuulis, juurdles ta endamisi ja ütles: „Kui ma tõesti jään lapseootele Issandast, elavast Jumalast, kas sünnitan siis nõnda nagu iga naine sünnitab?”

3. Ja Issanda saadik vastas: „Mitte sel viisil, Maarja, sest Jumala vägi laotab varju sinu üle. Seepärast hakatakse sündivat püha last kutsuma Kõigekõrgema Pojaks. Ja sina paned talle nimeks Jeesus, sest tema päästab oma rahva nende pattudest.”

Ja Maarja ütles: „Vaata, ma olen Issanda ori tema palge ees. Saagu mulle sinu sõna järgi.”

Maarja ja Eliisabet

12. 1. Ja ta sai valmis lilla ja tulipunase näputöö ja viis need ülempreestrile. Ja ülempreester võttis need vastu, kiitis teda ja ütles: „Maarja, Issand Jumal on ülistanud sinu nime ja sa oled õnnistatud kõigi maailma sugupõlvade seas.”

2. Maarja tundis rõõmu ja läks ära oma sugulase Eliisabeti juurde.³³ Ja ta koputas vastu ust. Eliisabet kuulis teda, viskas kõrvale punase lõnga, jooksis ukse juurde ja avas selle. Ja ta õnnistas teda ning ütles: „Kust tuleb mulle see, et minu Issanda

ema minu juurde saabub? Vaata, laps mu sees hüppas rõõmust ja õnnistas sind.” Kuid Maarja oli unustanud müsteeriumi, mida ingel Gabriel oli rääkinud. Ja ta vaatas üles taevasse ja ütles: „Kes olen mina, Issand, et kõik maailma sugupõlvad minu üle rõõmustavad?”

3. Ja ta veetis kolm kuud aega koos Eliisabetiga. Ja päev päeva järel paisus tema kõht. Ja Maarja hakkas kartma. Ta läks oma koju ning peitis ennast Iisraeli poegade eest. Ta oli kuueteistkümnepäevane, kui need salapärased asjad temaga juhtusid.

Joosep süüdistab Maarjat

13. 1. Ja juhtus tema raseduse kuuendal kuul, kui, vaata, Joosep tuli koju oma ehitustöödelt ja sisenes oma majja ning leidis naise eest raskejalgsena. Ja ta äigas endale vastu nägu, viskas end kotiriidele maha ja hakkas kibedalt nutma, öeldes: „Mis näoga pean ma pöörduma Issanda Jumala poole? Mis palvet pean ma lausuma tema eest, kuna võtsin ta Issanda Jumala templist vastu süütu neitsina ja ei valvanud teda? Kes seadis mulle selle lõksu? Kes on teinud seda nurjatust mu enda elamises? Kes on röövinud neitsi mu juurest ja rüvetanud teda? Kas kordub ehk minuga Aadama lugu? Sest täpselt sel tunnil, kui Adam ülistas Jumalat, tuli madu ja leidis Eeva ihuüksinda, ja ta viis ta täielikult eksiteele ning rikkus ta. Seesama juhtus ka minuga.”

2. Ja Joosep tõusis kotiriidelt üles, kutsus Maarjat ja ütles talle: „Sina, Jumalast hoitu, miks sa seda tegid? Kas sa oled unustanud Issanda, oma Jumala? Miks oled sa ennast alandanud, sina, kes oled üles kasvatatud pühamast pühamas paigas ja võtnud vastu toitu ingli käest?”

3. Ja ta nuttis kibedalt ja ütles: „Ma olen süütu ja pole meest tunda saanud.”

Ja Joosep ütles talle: „Kui nii, siis kuidas on see laps sinu kõhtu

tulnud?” Ja ta vastas: „Kui elab Issand, minu Jumal, ma ei tea, kust ta sai minu sisse tulla.”

Joosepi nägemus

14. 1. Ja Joosep oli väga hirmunud ning katkestas temaga suhtlemise. Ta kaalus, mida naisega teha. Ja Joosep ütles endale: „Kui ma tema üleastumist vaka all hoian, leian end võitlemas Issanda seaduse vastu. Ent kui teda Iisraeli lastele näitan, kardan, et ehk on lapses midagi ingellikku ning mina loovutan süütu vere surma kohtu alla. Mida ma peaksin temaga tegema? Ütlen temast salamisi lahti.”

2. Ja vaata, öö saabudes ilmus talle unenäos Issanda Ingel, öeldes: „Ära karda selle tüdruku pärast, sest laps tema sees on Pühast Vaimust. Ja ta toob sulle ilmale poja ning sa paned talle nimeks Jeesus, kuna tema päästab oma rahva nende pattudest.” Ja Joosep tõusis unest üles ja kiitis Iisraeli Jumalat, kes oli teda oma armuga õnnistanud. Ja ta võttis tüdruku oma hoole alla.

Maarjat ja Joosepit süüdistatakse

15. 1. Kirjatundja Annas tuli tema juurde ja ütles: „Joosep, miks sa meie koosolekule ei ilmunud?” Ja Joosep vastas talle: „Sellepärast, et olin teekonnast kurnatud ja puhkasin esimest päeva kodus.” Ja Annas pööras ümber ning nägi, et Maarja oli lapseootel.

2. Ja ta lahkus joostes ülempreestri juurde ning teatas: „Vaata, Joosep, kellele sa tunnistust annad, on sooritanud tõsise üleastumise.” Ja ülempreester ütles: „Mil moel?”

Ta vastas: „Joosep on ära rikkunud Maarja, kelle ta võttis enese juurde Issanda templist. Ta on Maarjaga salaja paari heitnud ja pole seda Iisraeli laste ees avalikuks teinud.” Ja ülempreester küsis: „Kas Joosep on seda teinud?” Ja Annas vastas: „Saada teenijad ja sa näed, et neitsi on lapseootel.” Ja templeteenrid läksid ning leidsid Maarja just niisugusena nagu Annas oli ette kandnud.

Ja nad tõid ta ühes Joosepiga kohtu ette. ”Maarja, miks oled sa

seda teinud?” küsis ülempreester temalt. „Miks oled end alandanud? Ja unustanud Issanda, oma Jumala, sina, kes sa oled üles kasvatatud pühamast pühamas ja saanud toitu ingli käest? Sa oled kuulnud nende hümne ja tantsinud nende ees, miks oled sa seda teinud?” Ja Maarja nuttis kibedalt, öeldes: „Kui elab Issand Jumal, ma seisan puhtana tema ees ja pole mehega olnud.” Ja ülempreester ütles: „Joosep, miks oled sa seda teinud?” Joosep vastas: „Kui elab Issand, siis mis puutub Maarjasse - ma olen puhas.” Ja ülempreester ütles: „Ära vannu valet, vaid kõnele tõtt! Sa oled temaga vargsi naitunud ning pole seda Iisraeli laste ees ilmsiks teinud. Ja sa pole kummardanud oma pead Issanda vägeva käe all, et su järglane õnnistatud saaks.” Aga Joosep vaikis.

Joogitest

16. 1. Ja ülempreester ütles: „Too tagasi neitsi, kelle sa Issanda templist vastu võtsid.” Aga Joosep puhkes nutma ja ülempreester ütles: „Annan teile juua Issanda needevett ja see toob teie patud nähtavale teie mõlemi silme ees.”

2. Ja ülempreester võttis vee ja andis selle Joosepile ning saatis ta kõrbesse, aga Joosep tuli tervena tagasi. Ja ta andis seda tüdrukule samuti juua ning saatis ka tema kõrbesse, kuid tüdruk naasis tervena. Ja kõik inimesed olid hämmingus, sest nende patt ei

(Needevee kasutamist on kirjeldatud 4Mo 5:11-31)

ilmnenud. Ja ülempreester ütles: „Kui Issand Jumal pole toonud nähtavale teie pattu, siis ei mõista ka mina teid hukka.”

Ja Joosep võttis Maarja endaga ühes ja nad läksid koju, röömustades ning ülistades Iisraeli Jumalat.

Teel Petlemma

17. 1. Keiser Augustuselt tuli käsk panna kirja kõik hingelised, kes elavad Petlemmas Juudamaal. Ja Joosep ütles: „Kannan nimekirja oma pojad, aga mida teha selle tüdrukuga? Kuidas teda kirja

panna? Minu naisena? Mul on häbi. Aga minu tütrena? Iisraeli pojad teavad, et ta pole mu tütar. Jäägu see Jumala otsustada.”

2. Ja ta saduldas eesli ja pani Maarja sinna istuma. Ja tema poeg vedas looma ning Saamuel järgnes neile. Ja kui nad olid jõudnud käia ligi kolm miili, pööras Joosep ringi ja nägi, et Maarja oli morn. Ja ta ütles endamisi: „Võib-olla laps tema sees taob teda.”

Ja Joosep pöördus uuesti ning nägi teda naerimas. Ja ta ütles talle: „Maarja, mis sinuga on? Sest kord näen sinu näol naeru, järgmisel hetkel oled aga sünge.”

Ja Maarja vastas talle: „Joosep, see on nii, sest näen oma silme ees kahtesid inimesi: ühed leinavad ja nutavad, teised juubeldavad ja rõõmustavad.”

3. Ja kui nad olid oma teekonna keskpaika jõudnud, ütles talle Maarja: „Joosep, võta mind eesli seljast alla, sest laps minu sees avaldab survet ja tahab sündida.” Ja ta aitas ta eesli seljast maha ja ütles talle: „Kuhu ma su viin, et varjata su häbi? Sest selles paigas on ainult ahermaa.”

Aeg seisab paigal

18. 1. Ja ta leidis seal ühe koopa ja viis Maarja sinna ning pani oma pojad teda valvama. Ja läks Petlemma ümbruskonnast heebrealasest ämmaemandat otsima.

2. „Mina, Joosep, kõndisin ringi ja samas ei liikunud paigast. Ja vaatasin üles taevakaarde ja nägin, et see seisis paigal. Ja silmitsesin õhku ja nägin, et see tardus häämingus ning linnudki taevas olid vait. Ja vaatasin alla maa peale ja nägin seal lebamas üht küna ja töölisi naaldumas selle äärde ja nende käed olid küna sees. Ja need, kes mälusid, ei söönud. Ja need, kes sööki võtsid, ei tõstnud seda üles. Ja need, kes panid endile midagi suhu, ei pannud ka. Ometi vaatasid kõigi nende palged üles. Ja ma nägin lambaid, keda aeti, ja lambad seisis paigal. Ja karjus tõstis oma käe, et neid lüüa, aga tema käsi jäi üles.

Ja ma vaatasin jõe voolu ja nägin kitsi ning nende suid lähenemas veele, kuid nad ei joonud. Ent ühtäkki juhiti kõik asjad tagasi oma loomuliku käigu juurde.”

Sünnib laps

19. 1. „Ja ma nägin üht naist mäest alla tulemas, kes ütles mulle: „Kuhu sa lähed, mees?” Ja mina ütlesin: „Otsin heebrealasest ämmaemandat.” Ja tema vastas mulle, küsides: „Kas sa oled Iisraelist?” Ja mina ütlesin talle: „Jah.” Tema küsis: „Aga kes on see, kes on koopas sünnitamas?” Ja ma ütlesin: „Minu kihlatu.” Ja ta ütles mulle: „Kas ta pole sinu naine?” Ja ütlesin talle: „Tema on Maarja, kes kasvatati üles Issanda templis. Ja loosi tahtel sain ta omale naiseks. Kuid ta pole mu naine, vaid loode temas on pärit Pühast Vaimust.”

Ja ämmaemand ütles: „On see tõsi?” Ja Joosep ütles talle: „Tule ja vaata.” Ning ämmaemand läks temaga kaasa.

2. Kui nad koopa juures seisid, mähkis tume pilv koopa endasse. Ja ämmaemand ütles: „Täna on mu hinge ülendatud, sest mu silmad on näinud uskumatuid asju – Iisraelile on tulnud päästja.”

44 Ja kohemaid taandus pilv koopast ning ere valgus ilmus koopasse, nõnda, et silmad ei kannatanud vaadata. Ja lühikeseks viivuks see valgus haihtus, kuni laps nähtavale tuli. Ja ta imes oma ema Maarja rinda. Ja ämmaemand hüüatas ja ütles: „Tänane päev on minu jaoks erakordne, sest olen näinud seda ennenägematut imet!”

3. Ja ämmaemand väljus koopast ning kohtas Salomed. Ta ütles talle: „Salome, Salome, las ma räägin sulle uuest imeloost: neitsi on sünnitanud lapse ja see pole ihuliselt võimalik!” Ja Salome vastas: „Kui elab Issand, minu Jumal, kui ma just ei lükka oma sõrme temasse ega uuri tema seisukorda, ei saa ma uskuda, et neitsi on lapse ilmale toonud.”

Salome narrus

20. 1. Ja ämmaemand sisenes koopasse ja ütles: „Maarja, pane ennast läbivaatamiseks valmis, sest sinu ümber pole just vähe tolmu üles keerutatud!” Ja Maarja kuuletus ning sättis ennast asemele. Ja Salome pistis sõrme tema tuppe. Ja Salome karjatas ning ütles: „Häda mulle mu ülekohtu ja uskmatuse eest, sest olen proovile pannud elava Jumala! Vaata! Tuli neelab mu käe!”

2. Ja Salome laskus Issanda ette põlvili, öeldes: „Oo, mu esivanemate Jumal, pea meeles, et olen Aabrahami, Iisaku ja Jaakobi järeltulija! Ära häbimärgista mind Iisraeli laste ees, vaid anna mulle tagasi koht vaeste seas! Issand, sina ju tead, et olen ravinud inimesi sinu nimes ja olen võtnud vastu tasu sinu käest.”

3. Ja vaata, äkitsi seisis Issanda ingel tema ees, öeldes talle: „Salome, Salome, kõikide Issand on kuulnud sinu palvet. Siruta oma käed lapse poole ja tõsta ta üles! Ja siis on sul sinu pääsemine ja rõõm!” Ja Salome läks lapse juurde ning võttis ta sülle, öeldes: „Hakkan teda kummardama, sest tema on sündinud Iisraeli kuningaks.” Ja korraga oli Salome terveks ravitud ning ta lahkus koopast õigeksmõistetuna.

Ja vaata, üks hääl kõneles: „Salome, Salome, ära teata kellelegi neist imeasjust, mida nägid, senikaua kuni see laps läheb Jeruusalemma!”

Tähetarkade külaskäik

21. 1. Ja vaata, Joosep oli end Juudamaale minekuks valmis pannud, kui Petlemmas, Juudamaal tekkis suur rahutus, sest saabusid tähetargad, rääkides: „Kus on see vastsündinud Juudamaa kuningas? Me nägime nimelt idakaares tema tähte ja tulime talle austust avaldama.”

2. Herodes oli sellest kuuldes väga häiritud ning saatis kohtuteenrid tähetarkade juurde. Ja ta lasi kutsuda ülempreestrid ning küsitles neid oma valitsuspalees, öeldes neile: „Mida on

kirjutatud Salvitu kohta? Kus kohas ta sünnib?” Nad ütlesid talle: „Petlemmas, Juudamaal. Nõnda on tõesti kirjutatud.” Ja ta saatis nad minema. Ja ta kuulas üle ka tähetargad, öeldes neile: „Missugust märki olete te selle kuningaks sündinu osas näinud?” Ja tähetargad vastasid: „Nägime nende tähtede seas säramas üht väga suurt tähte, mis tuhmistas teised nõnda, et noid polnud näha. Ja sel viisil mõistsime, et Iisraelile on sündinud kuningas ning meie oleme tulnud teda kummardama.” Ja Herodes ütles neile: „Minge ja otsige teda. Ja kui te ta leiate, andke mulle teada, et ka mina saaksin minna talle austust avaldama.”

3. Ja tähetargad läksid välja. Ja vaata, täht, mida nad idas näinud olid, liikus nende ees ja kui nad koopani jõudsid, jäi see lapse pea kohal seisma. Ja olles näinud last koos oma ema Maarjaga, võtsid targad oma kottidest välja kingitused – kulda ja viirukit ja mürri.

4. Ja kuna inglid olid neid hoiatanud, ei läinud nad Juudamaale, vaid pöördusid kodumaale tagasi mööda teist teed.

Väikelaste tapmine

22. 1. Kui Herodes mõistis, et tähetargad olid teda tüssanud, läks ta marru ning saatis oma timukad teele, käskides hukata kõik kaheaastased ja nooremad väikelapsed.

2. Aga kui Maarja kuulis, et väikelapsi tapetakse, kartis ta hirmsasti. Ta võttis lapse, mähkis ta sisse ja pani ta lemmasõime.

3. Kui Eliisabet kuulis, et Johannest otsitakse taga, võttis ta lapse ja läks üles mägedesse. Ja ta vaatas ringi, kuhu teda peita, kuid peidupaika ei olnud. Seepeale Eliisabet oigas ja ütles valjuhäälselt: „Oo, Jumala mägi! Võta mind vastu, ema koos lapsega!” Sest Eliisabetil ei jätkunud nõrga närvi tõttu edasi ronimiseks jõudu. Ja koheselt lõhestus mägi ja võttis nad vastu. Ja see mägi lasi valgusel kumada läbi tema peale, sest Issanda ingel oli koos nendega, et neid kaitsta.

Sakariase mõrv

23. 1. Aga Heroodes jätkas Johannese otsinguid ja saatis oma kohtuteenrid altaril teeniva Sakariase juurde sõnumiga: „Kuhu oled sa peitnud oma poja?” Aga tema vastas neile, öeldes: „Mina olen Jumala sulane ja tegutsen pidevalt tema templis. Kust peaksin mina teadma, kus mu poeg on?”

2. Ja kohtuteenrid läksid ta juurest minema ning kandsid kõigest Heroodesele ette. Ja ta vihastas ning ütles: „Tema pojast saab Iisraeli kuningas!” Ning ta saatis kohtuteenrid tema juurde tagasi, käskides neil öelda: „Räägi mulle tõtt! Kus on su poeg? Sa peaksid ju teadma, et su elu on minu kätes.” Ja teenrid läksid ja ütlesid talle kõik edasi.

3. Ja Sakarias vastas: „Olen Jumala märter. Võtke mu elu. Kuigi mu hing saab Issandale, sest sa valad Jumala templi eeskojas süütut verd.”

Ja päeva hakul Sakarias mõrvati, kuid Iisraeli lapsed ei teadnud, et ta oli ära tapetud.

Sakariase leinamine

24. 1. Aga ametlikul tervitustunnil läksid preestrid ära, ent Sakarias ei kohtunud nendega ega õnnistanud neid, nii nagu oli kombeks. Ja preestrid ootasid, et teda palvega tervitada ja kiita Kõigevägevamat Jumalat.

2. Et tema tulek viibis, tundsid kõik hirmu. Üks nende seast võttis julguse kokku ja sisenes pühamusse. Ja ta nägi Issanda altari kõrval hüübinud verd. Ja üks hääl teatas: „Sakarias on tapetud ja tema verd ei pesta enne maha, kuni saabub ta kättemaksja. Ja ta oli seda lausungit kuuldes hirmunud ja ta läks välja ning jutustas preestritele sellest, mida oli näinud ja kuulnud.

3. Ja nad võtsid südame rindu, astusid sisse ja nägid, mis oli juhtunud. Ja liistornamendid ulgusid templi laes ja nad käristasid oma rüüd ülalt alla tõmmates lõhki.

Aga laipa nad ei leidnud, kuid avastasid tema vere, mis oli kiviks muutunud. Ja nad ehmusid ja läksid välja ning teatasid rahvale, et Sakarias on tapetud. Ja kõik rahva suguharud kuulsid seda ja leinasid teda taga ja itkesid kolm päeva ja kolm ööd.

4. Kolm päeva hiljem arutasid preestrid, keda Sakariase kohatäitjaks määrata. Ja liisk langes Siimeoni peale. Sest tema on see, kellele Püha Vaim oli ilmutanud, et ta ei peaks nägema surma enne, kui ta on näinud lihast ja luust Messiat.

Autor

25. 1. Mina, Jaakobus, kirjutasin selle loo pärast Heroodese surma, ajal, kui Jeruusalemmas toimusid rahutused. Varjusin kõrbesse, kuni rahutused Jeruusalemmas vaibusid. Seal ülistasin Issandat Jumalat, kes mulle selle jutustuse kirjutamiseks tarkust andis.

Ja arm olgu kõigiga, kes kardavad Issandat.

Aamen.